

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 25 Iuliu 1884.

I

Fie-care individ sau popor este faurul soarții sale.

În temeiul acestei sentințe unii dintre ai noștri afirmă deadreptul, oă și poporul românesc și-a făurit soartea, și și-a făurit-o așa precum ea este.

Este adevărat, că referitor la noi români, sau mai corect dis, la noi daco-românii din acest stat, această sentință conține mult adevăr; însă nu este adevărul deplin.

Scim din istorie, că din momentul în care marele imperator Trajan cu brațele protopărinților noștri, oțelite în bătăliile de pre câmpurile Asiei, a trântit la pământ pre sumețul și neodihnitul Decebal și a cucerit Dacia spre asigurarea imperiului român, din acel moment românii în toată întinderea Daciei, n'au mai tras spada pentru a îmbogăți cununa victoriilor cu nouă cuceriri, ei au stat cu coiful în cap și cu sulita la picior, pentru a apăra în numele civilizațiunii cultivarea noului pământ dobândit și străformarea lui în stat organizat, binecuvântatele zidiri ale păcii și civilizațiunii, contra atacurilor doșebitelor popoare barbare și pribeg.

Astfel vedem pre poporul român, cel dintâiu și exclusivul element întemeietoriu de staturi organizate în munții H. mului și ai Carpaților, apărând cu sângele celor mai bravi din secol în secol moștenirea străbună.

Mulțimea și vehemența crescândă a năvălirilor nesfârșite din afară, și nu mai puțin încetarea spriginului din Roma a imperatorilor degenerați, cu timp au muiat coarda rezistenței, au frânt și cea mai eroică putere de apărare a românilor, dați pradă în grandiosul circ al Daciei.

A urmat negrul period al crudelităților, al selbătăciei, al năvălirilor tuturor contra tuturor, în care period poporul român, ca se nu peară cu desevărire, s'a tras cu cele mai de lipsă pentru esistență la locurile mai adăpostite, însă amar mahnit, înțelegând că lucrările păcii, produsele culturii, orașe înflorite și instituțiuni întemeiate cu multă luptă și sudoare, devin pradă focului, devastațiunii, rapacității doșibitocesci a popoarelor năvălitoare.

Dacă toate acestea nu le-am sci din puținele sciri, botezate „istorie”, le-am ceti, le-am sci și le simțim, când și astăzi, după atâta seculi, auzim păsteriul plângând în fluera sa și pădind turmele de oi sus în plaiurile munților; eară jos în văi și câmpii când

ascultăm voinicul la coarnele plugului și româna la seceriș cântând din adencul inimei de dor și jale.

Îndelungate au fost timpurile grele, și anevoie a fost atunci a și făuri altă soarte, căci toate încercările de a schimba soartea în mai bine, a înmulțit numai durerea, și a sporit numai cântările de dor și doinele de jale.

Rar se horea, și atât de scurtă era și veselia.

Cu toate acestea și acele încercări totuși au avut efect, deși nu chiar cel dorit, căci că au fost mișcări, au fost semne de viață pentru a făuri altă soarte.

Însă astăzi, când cel puțin nu ni este oprit a resufla, să nu mișcăm, să nu încercăm a ne făuri ca români altă soarte mai vrednică, mai meritată ca pre cum vedem că este, pre cum vedem că vreau alții să ne-o aiepte, să ne-o făurească?

Da, vrem și vom și încerca-o. Vom face toate cele cu puțință ca să ne desvoltăm, să înaintăm ca români, ca membri folositori, ca cetățeni întemeietori ai acestui stat milenariu.

Din această cale nu ne vom abate, și dela acest firm și neclatit propus, românii nu se vor lăpăda cu nici un preț.

Eară cel ce ne va impede, sau ne va opri în lucrarea noastră, în îmbunătățirea sorții noastre, în desvoltarea noastră spre cât mai trăinică întărire a patriei comune și al viitorului ei, acela este hotărât contra statului, contra înfloririi lui; acela e inamicul nostru.

Și inamicul patriei noastre totdeauna ne-a aflat, ne află și ne va afla gata la luptă pre viață și moarte întru apărarea pământului care ne-a crescut și ne-a hrănit, fie inamicul cine va fi.

Însă pentru ca să ne putem cu sporiu desvolta, să putem în adevăr arăta rezultatele înaintării noastre pacinice și culturale spre întărirea comună, trebuie să fim nu numai cruțați de năvăliri și devastațiuni dușmănesci și dușmănoase acuși întru formă acuși într'alta, acum pe o cale acuși pre alta din partea acelor cu cari avem o casă și o groapă comună; ci noi români însuși trebuie să fim severi, să fim sinceri față de noi, față de scăderile noastre.

Greșind învățăm. Însă greșelile se le învățăm pentru ca să le îndreptăm, fie mari, fie mărunte; fie multe, fie puține, pentru că chiar și cea mai mică greșală este des mai mare, ca câte un lucru bun însemnat.

Seara întâlnidu-me încă cu mulți dintre cei ce-mi sînt scumpi; cealaltă și dimineața la 4¹/₂ ore am fost în drumul Orăștiei.

De aici în colo drumul țării se întinde tot paralel cu drumul de fer și cu Mureșul, până ce iasă din Transilvania spre părțile aradane.

În stînga drumului vedem comuna română Pianul-săsesc sau de jos, în care sasii s'au imputinat și au scăpătat foarte, de și li s'a dat repețite sucuse prin colonizațiuni de deosebite seminații germane și bulgare. Totala stîngere a sasilor și acio este chestiunea unui timp scurt.

Românii, vitali și vîngioși, cu toate greutățile și nenorocirile, ce au isbit de mulți ani în ei, totuși au sustinut lupta cu rezultat. Mai ales nesuitoarea generațiune tineră, deșteptată prin pățieniele bătrânilor, a luat un avînt îmbucurător și îndreptătesce la sperarea progresului dorit.

Activitatea românilor se dovedește mai cu seamă prin mînosul hotar cultivat, prin viticultura înviată, și prin starea îmbunătățita a bisericiei și scoalei.

Prin lucrare și bună chivernisală românii nu vor mai fi siliți a trece în România, ei negreșit vor ajunge la o soarte multămitoare.

Mai spre munți în gura văii zărim Pianul-romănesc sau de sus. Locuitorii sînt numai români muncitori și sirguincioși.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Valendorf, 23 Iuliu 1884. Dle Redactor! Nici odată nu am așteptat cu atâta nerăbdare sosirea prețuitului nostru diariu „Telegraful Român” ca numărul de Sâmbăta 21 l. c. Și pentru ce? Pentru că așteptam partea cea mai însemnată a tractatului asupra întrebării: În ce mod s'ar putea îmbunătăți soartea preoților și învățătorilor?

Curiositatea mea e foarte rațională și întemeiată; pentru că o întrebare mai momentoasă, dar totodată și mai grea decât aceasta nu poate să existe. E vorba despre două facme, două clase ale societății, cari în special la noi românii reprezentează prevalenta majoritate a inteligenței, și în urma acestora apoi în urma sferii lor de activitate ele nu numai că reprezentează națiunea, ci de faptă conduc poporul, crează soartea acestuia. Toată lumea scie că situațiunea materială a preoților și învățătorilor noștri nici pe departe nu corespunde, ca ei să poată esista conform rangului social, ce li se cuvine. Toată lumea scie că beneficiile oficiului lor nu stau în justă proporțiune cu ceea ce prestează ei pentru societate și pentru stat. De aceea bărbații noștri politici dela prima mișcare mai însemnată politică națională, dela programa națiunii române satorită la 3/15 Maiu 1848 au lucrat necontentit la resolvirea acestei întrebări, fără ca să putem dice, că până astăzi a aflat cineva punctul lui Archimede în chestiune.

Mult m'am bucurat dar vedînd că organul care și-a pus de problemă a fi mijlocitoriu între guvern și națiunea noastră, „Viitorul,” se ocupă și el de chestiunea aceasta. Însă pentru ce? Fericita resolvire depinde dela doi factori, dela societate și dela guvernul statului. Numai dacă ambi factori vor lucra sincer la resolvirea ei, e posibilă aceasta. Eu credeam dară, că ocupându-se „Viitorul” de chestiunea aceasta ne va aduce vre-o veste bună, cum ne adusese aceea despre chestiunea gimnasiului din Caransebeș, care chestiune altcum se pare că eară a ajuns în stadiul de a se „odîchni cu dreptii.” Bunăoară credeam că vom auzi ceva mîngăitoriu în privința statului ministerial referitoriu la împărțirea „millei împărătesci”; sau că înaltul guvern se ocupă cu vre-un proiect de lege de acel cuprins, ca din multele milioane ce le contribuie națiunea română pentru stat să se folosească o particică cât de însemnată și pentru învățămîntul și învățătorii români.

FOIȚA.

Impresii neuitate.

(Urmare).

II. Dela Sibiu la Bêtrâna.

Învîngerea și triumful negreșit este al românilor, deși astăzi se lucră în contra lor din toate părțile și cu toate privilegiile prin fel de fel de apăsări, restrîngerii, persecuțiuni și trădări publice, comovale, sociale, și bisericesci; totuși vor învinge numai fie ca și până acuma un trup, un suflet, la bine și la rău, și conduși cu zel și sinceritate de o inteligență solidară și conscie de sântenia scopului.

În 15 Iunie a fost și în Sebeș alegerea deputatului dietal. Însă toți alegătorii români, preste 500 fiind pasivi, de și ispite n'au lipsit, sîngurul candidat, Eber Ferdinand s'a aclamat de deputat. El însă reprezintă numai pe unii oameni din Sebeș, mai mult nimic. Fiei de bine dieta, și dietei de el.

Însă despre Sebeș altă dată.

A călători în luna lui Iunie des de dimineață, dacă nu ploaie, este nu numai foarte plăcut, ci și foarte sănătos ori și unde în Ardeal, însă mai cu seamă în astfel de regiuni frumoase și binecuvîntate.

Comuna, una dintre cele mai romantice, este încungurată cu păduri, vii estinse, și băi, în cari pre timp de ploaie se scoate prin spălare un aur galbin luminos. Mai înainte și erariul spăla aur, însă astăzi băile sînt proprietatea eschisivă a sînguraticilor locuitori.

Poporul evlavios și ospital, ca toți românii, mai cu seamă munteni, se ocupă cu agrii și viticultura, cu cultivarea viilor, cu oieritul, albinăritul și lemănitul. În anii productivi pienarii fac parale del mulțimea de mere, pere, nuci, perseci, gutui; eară prune se fac mai multe ca în trei patru sate. Femeiele emulează cu bărbații în activitate.

În mijlocul satului este frumoasa biserică, în turn cu orologiu, care signalizează oarele; eară progadia are biserică sa proprie, vechia biserică a comunei, în pregiurul căreia zac sute de generațiuni. Toate sînt cătră stradă îngrădite cu zid, cu gratii și poartă de fer, făcute din pietate și cu spesele țeranului Ioan Maxim Vulc, ceea ce foarte rar affi la bisericile romănesci din orașe.

Lângă biserică se ridică scoala poporală, în care mulțimea scolarilor primesce instrucțiunea de lipsă dela doi învățători zeloși.

Dile și mai bune au trăit bravii pienarii de cât cele de aji înzotonite de greutate și neajunsuri, însă nu despereze; lucre, cruțe și creadă și negreșit eară vor ajunge țile mai bune.

Din acestea nu am aflat nimic în tratatul „Viitoriului,” ci în partea a II am aflat lucruri vechi, cari la noi se practică de ani încoace și despre cari nu e la ce se mai întindem vorbă. În partea III însă am aflat ceva preste ce nu pot trece cu tăcerea. Am aflat o imputare, care noi nu o merităm și un sfat care mi se pare că are tendința de a ajuta mai mult „Viitoriului” decât stărei preoților și învățătorilor noștri.

Imputarea ce ni se face e: că noi clerul și învățătorimea, nu ne „purtăm corect,” nu suntem „mijlocitorii păcii și a bunei înțelegeri,” nu ne „ferim de fapte cari dovedesc necultura ori imoralitatea,” ne „lăsăm a fi conduși de patimă” și „ne demitem la escese.” O înfruntare atât de cutezată adusă într-o foie românească trebuie să revoalte simțul de om, să rănească conștiința fie-cărui preot și învățătoriu român, și datorința ce o avem către noi înșine, către onoarea noastră civică nu suferă ca această pată să rămână pe fața noastră.

„Neculți, imorali și escisivi!” Astfel se fim oare noi preoții și învățătorii români, cari luptându-ne cu foamea și cu suferințele am încărunit în servițiul altariului și al patriei — ?!*)

Dar să vedem „necultura, imoralitatea și escesele” pentru cari ne timbrează astfel, cari sunt ele?

Am fost și eu unul dintre aceia, pe cari autoritățile politice i-a judecat la temniță pentru „escese”; și poate că tocmai la mine a gândit dl. corespondent X al „Viitoriului” **) când a scris acele șire atât de dejositoare pentru întreaga preoțime și învățătorime din patrie. Nu pot suporta apăsarea acelei cugetări că se află oameni, și încă din sinul nostru, poate fii de preoți români, cari din nenorocirea unui singur om se condamnă în mod atât de rușinătoriu aproape întreaga parte inteligentă a unei națiuni. Pentru aceea Ve rog, Preastimate Dle Redactor, să binevoiți a mi da ocaziune să aduc la cunoștința dlui X și a on. public „escusul politic” pentru care am fost condamnat. Povestea e scurtă și simplă. Domnul solgăbiru al nostru a închis în contra legii și cu provocare falsă la un ordin al domnului ministru o școală publică confesională, și a poruncit ca pruncii de școală să se trimită la școala de stat (maghiară) din aceeași comună. Preotul și învățătorul basându-se pe dreptul garantat prin lege, nu s'au conformat, ci au recurs în contra poruncii. Pentru aceasta au fost dejudecați la temniță și câte 50 fl. pedeapsă în bani.

Arate acuma dl X, încât a fost această purtare „necorectă,” cum dovedește acest fapt „necultură și imoralitate” și în ce alt mod s'ar fi putut aici „mijloci pace și bună înțelegere” — ?

Adâncă măchire trebuie să cuprindă sufletul fie-cărui român vedând că pentru apărarea pe cale legală a sfințelor noastre drepturi nu numai că

*) Domnul corespondent al nostru se pare că a scris acestea sub impresiunea necazurilor celor multe, cari apasă preoțimea noastră în timpul de față. Contrații dela „Viitoriul” n'a timbrat de loc preoțimea și învățătorimea noastră cu epitetul de „neculți,” „imorali,” și „escisivi,” ci „Viitoriul” ca ori și care alt diar adevărat național în dezvoltarea țesei sale, a dat numai nescie sfaturi binevoitoare preoțimei și învățătorimii, și spre ilustrare s'au provocat la casuri concrete, cari cazuri în impregiurările noastre de azi nu pot fi nici decum spre binele națiunii. „Fiți înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbii,” țice s. scriptură.

**) Noi nu credem.

Red.

suntem aruncați prin temnițe, dar vin chiar fii de ai națiunii noastre și dintr-o singură nenorocire fac imputările cele mai grozave întregului cler și întregii învățătorime. *) Cu profundă durere respingem aceste imputări și l asigurăm pe dl X, că noi recunoaștem înalta noastră misiune și sacrele noastre datorințe către Dumnezeu și om, către patrie și popor.

Ce privesce sfatul, ce ni-l dă dl X ca să spriginim pe deputații guvernamentali din dietă, căci atunci și ocărnuirea ne va milui, apoi eu cred că fie care om de onoare face toate din impulsul său propriu, trebuie să iubească fie-care patria, libertatea ordinea și virtutea. O iubire pentru resplăta, iubire cumpărată cu bani, noi ținem sub demnitatea noastră și nu ne putem demite la atari tîrguri. De secul am fost credincioși tronului și ne am iubit patria și națiunea fără de a pofti plată pentru aceasta, și așa vom urma și în viitoriu.

Un preot bătrân.

Turda, 4 August 1884. Domnule Redactor! Din toate unghiurile țerei se mai scriu unele altele prin ziarele noastre, numai de pre aici nu se prea scriu. Și eu cred că pre aici se întâmplă lucruri vrednice de înregistrat. Eu ve voi schița în liniiamente generale unele și altele, și aceasta numai fugitiv, căci din mila lui Dumnezeu grânele ne sînt secerate, timpul e frumos de minune frumos, și toată lumea în câmp fiind, nici eu nu pot face altcum. Concert, timp frumos, îmbelșugare în cele de hrana vieții și exclusivism până a 10 potență a fanatismului, despre aceste voi scrie eu unele și altele.

Noi Turdenii suntem oameni favorizați de soarte, căci la noi maica natură a dat fie-cărui român organ de cântat. Pre lângă darul naturii am avut ocaziune a vedea și efectele artei în întrebuintărea acestui dar.

Și anume:

Duminecă, 22 Iuliu (3 August) a. c. am avut rara fericire de a asista la concertul dnului Dima.

De mult am auzit scriindu-se despre domnul Dima ca cântăreț și compositor. Ideile formate după auzite și cetite nici pe departe nu corespund celor formate acuma asistând în persoană la concert.

Programa a fost următoarea:

1. Dima G.	a) Ciobanul.	} Concertantul.
	b) Sci tu mândr'o ce fi-am spus.	
2. Chopin F.	Scherzo (B-moll). (Domnul W. Heller).	} Concertantul.
3. Dima G.	a) Cerul meu.	
	b) Stelele.	
4. Grieg Ed.	Humoresken. (Domnul W. Heller).	} Concertantul.
5. a) Rubinstein A.	Asra.	
	b) Schumann R.	Grenadirii.
6. Mendelssohn F.	Ronda capriccioso (D-l W. Heller).	} Concertantul.
7. Dima G.	a) Cântec de toamnă.	
	b) Seguidilă.	

Singuraticile puncte au fost foarte bine executate. Am admirat mult pre domnul Dima pentru frumosul dsale organ și artă, cu care scie pune în lucrare darurile naturii grămădite în puternicul organ de cântare.

Cu asemenea recunoștință trebuie să vorbim despre domnul Heller, conducătoriu Reuniunii bărbătesci de cântări din Sibiu, care a eselat în acom-

*) Prea esagerați.

Red.

panierea la Piano și la esecutarea pieselor cuprinse în programă.

Sum din Turda. Acesta însă nu me poate împedea în spunerea adevărului. Trebuie să amintesc că românii din Turda s'au purtat foarte bărbătesc și unul n'a lipsit dela concertul dlui Dima. La locul prim amintim stimata familie a dlui avocat Dr. Ioan Raț, apoi funcționarii dela diferitele dicasterii, me-seriesii, preoții de pre sate și țeranii.

Am avut și de sîrbătoare, ca și care n'am mai avut, și rar vom mai avea în orașul nostru.

Pre la noi timpul este de tot frumos. Ploi încă am avut, însă acum de vre-o 10 zile timpul s'a îndreptat spre bine, și căldurile tropice vreau să răsbune trei luni trecute, Maiu, Iunie și Iulie.

Bucate avem frumoase. Grânele sînt secerate puse în claie, și acuma ne vom apuca de înblătit. Sperăm rezultate îmbucurătoare, căci grăul e mînos, și grăunțele mari și bune, fluctuațiile politice nu vor fi avînd ele loc în un asemenea scurt raport de ziare. Voi aminti că dintre ungurii din Turda nici unul n'a luat parte la concertul domnului Dima, dovadă că ei și în artă se închid cu muri chinezi față cu lumea cultă.

Incheiu domnule Redactor, în speranță că ne vom mai întîlni pe această cale. Corespondentul.

Ocna Sibiului, 3 August 1884. Domnule Redactor! Nui d'ajuns, că turtunele și dese ploi torrențiale din zilele trecute nu numai a pus la probă răbdarea noastră prin împedecarea lucrărilor de câmp neamenate și îngrămădite, ci și prin însemnate daune, cauzate mai ales pre fenațele cosite și holdele secerate, această probă a răbdării se mai îmulsește și prin persecuțiunile și provocările, aieptate asupra noastră mai ales dela ilegală și brutală organizațiune a magistratului din loc.

În contra violentelor respingeri acelor 10 membri aleși, respectivii respinsi au insinuat și au și prezentat numai decât recursul lor contra nerușinatelor și neîntemeiatele hotăriri ale comisiunii verificatoare.

Însă în fața flagrantei călcări de lege, care caracterizează întreaga această restaurațiune ne-am hotărit cu toții a înainta un protest și recurs cuvințios și demn.

Spre acest scop am făcut cererile noastre la magistrat pentru estradarea adevărințelor oficiale necesare spre întemeierea recursului și spre dovedirea faptelor, că cei respinsi sunt în lista alegătorilor dietali, și că unii au fost și în periodul trecut nu numai membri ai reprezentanței comunale, ci și funcționari ai comunei în decurs de mai mulți ani.

Însă oficialii octroați ai comunii, susținuți cu puterea și hrăniți din sudoarea comunei, la început au tot trăgănat sub dozebite preteste estradarea adevărințelor cerute, în urmă însă, au declarat, că n'au timp de a se ocupa cu astfel de nimicuri.

Oamenii se-și procure cum vor sci adevărințe, ei, oficialii, nu vor estrada.

Oficialii impusi astfel înțeleg împlinirea chie-mării oficialului și a datorinței lor în Ocna.

Alt miserabil s'a declarat astfel: „Ce vreți și voi românilor officii? Acele nu sunt pentru români. Pre români iau scos și din raiu, pentru că au tro-potit cu călțuni,” și alte multe d'aceste.

În zilele aceste s'a bătut doba prin strade, făcînd de sciore, că dela 10 oare noaptea încolo nu este iertat românului a umbla pre afară.

Pre valea Pianului la deal, în sinul munților, ajungem la comuna română Strugari cu biserica și școala frumoasă. Locuitorii seamănă întru multe pîenarilor și se ocupă mai cu seamă cu oieritul, lem-năritul și cu cultivarea poamelor.

În această comună a fost așezată pre riu o vechie fabrică de hîrtie groasă și trainică de scris. Strugarenii însă au cumpărat acea fabrică dim-prennă cu locul, și au străformat fabrica în alte zidiri trebuincioase lor.

Această vale cu apă cristalină, fînațe și locuri de pășunit, cu minunate păduri de gorun, fag, car-pin, mesteacăn, asemenea este una din cele mai frumoase părți ale Carpaților noștri spre România.

Călătorind tot mai la vale spre Orăștie drumul țării se apropie tot mai mult de drumul de fer și de Mur-ș, trecînd pre lângă comunele românesce Balomir și Șibot, preste Valea-rea unde în 1848 ostașii lui Bem, împrăsciați și fugăriți dela Ocna prin Sebeș, fură prinși de muscanii, cari au tras cardon din munți până în Mureș, și aduși înderept desbrăcați și despoiați drept prinșoneri la Sebeș.

La apa Vinerii, facem pauza obicinuită aici. Înaintea noastră mai este orașul Orăștie, în care toate trei națiunile Ardealului sunt reprezentate cam în numer egal; și comuna Romos, în care astăzi re-sulfă încă numai vr'o 15 familii săsesci, adunate îm-

pregiurul bisericii luth. a căror membri decăduți se susțin și se hrănesc lucrînd mai cu seamă porțiunea canonică a parohiei ev. lutherane.

Fie-care moment din viață trebuie umplut cu ocupațiune folositoare; fie-care pauză dată este bine a o întrebuintă spre recapitulare și meditare.

Dela Sibiu până la Orăștie n'am aflat nicăiri maghiari, ci numai în Sebeș vre-o câțiva funcționari reg. asemenea n'am aflat sasi în masse mai mari, ci numai sporadic grupați în câte un sat lângă drumul țării; eară dela Orăștie încolo nici urmă, nici poveste mai mult de elementul săsesc.

În această parte a fundului regesc românii ase-mene locnesc în mase mari compacte și reprezentă imensa majoritate a locuitorilor, cu cele mai în vederate semne de înaintare și dezvoltare.

Starea românilor aici nu este rea în asemenea cu starea românilor din alte multe părți ale Ardealului, ceea ce este a se atribui numai activității și deșteptării lor.

Înaintarea lor ar fi ajuns la o treaptă și mai înaltă, dacă între celelalte, românii n'ar fi fost siliți în veacurile trecute și dacă n'ar fi constrînși și în timpul de față a susținea o luptă încordată și continuă pentru împușinarea și învingerea multelor și varielor pedece, ce sasi din sute de considerațiuni pun și măstresc în calea elementului românesc, fie la români singuratici, fie la localități întregi românesci.

Cu toate acestea limba română și în aceste locuri este ca în toata Transilvania limba de comuni-cațiune, limba de traiu, limba diplomatică.

Toți neromânii sciu și vorbesc românesce însă nici un român, afară de cei cu carte mai multă, nu vorbesce altcum de cât românesce. Puterea, vitalitatea limbei române și în aceste părți așa este de mare, încât și astăzi face cueriri între streini, mai ales între sasi, fără ca limba, respective lățirea ei să fie ajutată sau spriginită prin artă, societate, ci numai și numai pentru că este un proces, basat pre legea naturii, carea nu o poate strica nici o lege omenească, nici focul nici ferul.

Nu numai limba, ci chiar și portul, obiceiurile și datinile sunt de hotărîtă înriurintă asupra con-locuitorilor sasi.

Mai consult ar fi dară, ca sasi să numai facă greutăți și pedeci cursului puternic natural, care 'l vedem la dezvoltarea elementului vital românesc, să nu provoace, să nu oțelească reacțiunea, ci ambele elemente să convețuească unul lângă altul în pace și iubire, pentru ca și românul și sasal să se poată desvolta să poată înainta în deplină libertate și independență fiecare după însușirile sale proprii așa precum l'a lăsat bunul Dumnezeu pre acest pămînt frumos și scump stremoșesc.

(Va urma.)

Aceasta s'a întâmplat astăzi în vremea cea mai scumpă a lucrului, în secolul al 19 lea.

Aceasta, durere, numai la noi în Ocna se poate întâmpla.

Ce se așteptă, dela oameni, cari cred că lumea se sfârșește în fundul oalei, sau în al tureacului de cismă.

Alte multe d'aceste, cari din și în și ne surprind pre cum și amenințările oficioase, că acum ne vor agrisi ei pelea, etc. le retac astădată.

Eată până unde poate ajunge, ce lucruri absurde și stricăcioase poate comite un cărpaci, dacă ajunge cu violență și se susține cu arbitriu la cărma unei comune.

Dela organizațiunea magistratului încoace multe zile au trecut, însă publicațiunea prescrisă nici până astăzi nu s'a întâmplat. Aceasta nu numai este o eludere a legii, ci și o apucătură slabă, pentru că noi, populațiunea, totuși ne vom face toți pașii de lipsă pre calea recurselor, pentru a aduce la cunoștința forurilor și a lumii întregi fărâdelegile comise.

Cu această ocaziune încă repetăm cererile noastre, să se facă dreptate și să se observe necondiționat dispozițiunile și a puținelor legi ce mai există, căci e foarte periculos a face casuri de precedent, și e foarte stricăcios a ne impune credința, că legea comunală este numai în favorul unora, spre nimicirea altora.

Despre cele ce va urma încă, vom face împărțirile de lipsă, pentru ca să nu pierdem din vedere și să înregistrăm bine și acest proces de dripire, urnit contra românilor ocneni. *Sincerus.*

Varietăți.

* (Avis). După ce subscrisul totdeauna având în vedere binele și interesul națiunii mele, de mai mulți ani me ocup cu industria domestică, atât în comunele Sante-jude și Puin, unde me află în funcțiune ca învățătoriu, cât și în institutul pedagogic din Gherla, și aceea a-și voi a o estinde și introduce pe cât se poate în mai multe scoale populare, ca învățând generațiunea tineră industria domestică, mai târziu bietul popor, care de mult suferă de cauza culturală, se poată avé cu un isvor de câștig mai mult întră grelele giurstări de astăzi, ținându-mi de sânta datorință a binelui național, și pentru ca mai cu repediune să se lătească și introducă industria domestică în scoalele populare, m'am decis a deschide un curs suplementar de industrie domestică în localitățile scoalei confesionale gr. cat. din Sante-jude, începând dela 1-a până la 15 zile, în care timp garantez cumcă fiesce-care individ care ar avé voie și pasiune și-ar puté pune fundament, pe care prin praca de toate zilele ar puté edifica, adecă și-ar puté însuși industria domestică de ajuns, ar fi capace și apt a o propune generațiunii tinere în scoala populară.

La acest curs suplementar de industrie, am onoare a invita pe toți frații colegi învățători, și pe alți inteligenți binevoitori ai poporului fără deosebire de naționalitate și confesiune, să bine voiască a participa, ba chiar să grăbească spre ajungerea acestui scop dorit.

Eu din partemi me deoblig pre cei insinuați a-i introduce și deprinde în industria domestică gratis, notificând tot odată, cumcă fiesce-care individ participătoriu va fi dator pentru vipt și quartir a plăti numai 6 fl. în v. a. pe 15 zile.

Până la 20 August a. c. rog pe toți acei frați colegi să binevoiască a se insinua la subscrisul în Sante-jude p. u. (Czege) ca să me pot informa despre procurarea materialului necesar pentru acest scop măreț.

În Sante-jude la 3 August 1884.

cu stima
Petru Grama.
Docente și prof. de industria domestică.

* (Convocare). Domni membri ai comitetului central al reuniunii învăț. gr. or. rom. din districtul S. Sebeșului și dnii membri și comitetului despărțământului S. Sebeș a reun. învăț., se convocă la ședință pre 2/14 August a. c. la 9 oare a. m. în localul scoalei rom. gr. or. din S. Sebeș. S. Sebeș, în 22 Iuliu 1884.

Z. Murșan,
v-pres.

* (Petrecere cu joc). Ni se scrie dela băile din Basna: A seară s'a arangiat aici un bal din partea oaspeților de băi. Încântat de reușita acestui bal, apuc peana în mână, ca să dau expresiune simțimentelor mele de completă înveselire față de această petrecere nu numai amuzantă dar și importantă.

S'a obicinuit până acuma a se arangia câte un asemenea bal în toată Dumineca. Balul de a seară a întrecut pe toate cele de mai înainte în toate privințele. Cu deosebire a ridicat splendoarea petrecerii de ieri grațioasele fințe ale secului frumos apartinătoriu națiunii noastre. Un număr frumușel de dame și damicele române îmbrăcate în costume naționale pre cât de varii pe atât și de splendide și și imposante, au ridicat valoarea numitei petreceri la un astfel de grad încât, a trebuit să insuflă admirațiune chiar și oaspeților de națiuni streine, cu toată divergența simțimentelor lor față de celelalte naționalități. În numitele costume au fost reprezentate mai multe porturi române, între cari însemn următoarele: Argeș, Olt, ear din Transilvania: Seliște și Târnava. Grațioasele dame și damicele, cari ne-au încântat cu frumosul dd-lor gust de costumare, încă nu pot rămânea neamintite; eată numele dd-lor: Doamnele Maria Dan, M. D. Petrescu, Uilăcan; Domnișoarele: Vilma Marc, Il. Dimitrescu, Caramsulea, Limotescu d-rele Almășan din (Alma). ș.a. Cu deosebire a fost admirat costumul seliștean prin frumuseța și simplitatea lui apoi cel dela Argeș. Jocul „Romana” jucat de grațioasele noastre Româncuțe au stors aplause de admirațiune din partea streinilor și în special din partea maghiarilor, cari, în decursul jocului esclamau neintrerupt „szép.” Precisiunea, cu care s'a jucat „Romana,” splendoarea variată a costumelor jucătoarelor noastre precum și înfățișarea grațioasă a fințelor costumate au fost, tot atâtea caractere, ce au ridicat valoarea petrecerii noastre de a seară. Deși au fost cercetat balul de individi din toate naționalitățile conlocuitoare și încă în număr foarte mare, petrecerea a decurs în cea mai deplină armonie și intimitate până târziu în noapte.

Astăzi a sosit în mijlocul nostru și Ilustritatea Sa P. Archimandrit și Vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popea din Sibiu.

* (O nenorocire mare) s'a întâmplat în zilele trecute la Movilău de pe Dnistru. Pe podul ambulant, celegă acest oraș cu Atachi, se grămădise, spre a trece riul o mulțime compusă de bărbați, femei și copii, în mijlocul cărora au fost și câteva vite. Un vapor ce trecea tocmai atunci, când podul se afla la mijlocul riului, dete o șuerătură stridentă, boii de pe pod spăriându-se călcără peste oameni și în imbulzală au perit înecându-se peste 37 oameni, din cari 17 copii.

Aspectul cadavrelor scoase, cele 37 cociuguri, înmormântarea la un loc, fură un spectacol îngrozitor.

* (La omorul din Sibiu). În 23 v. a. l. c. s'a publicat decusul pentru punerea sub acuză ucigătorilor familiei Friedenwanger: Kleeberg, Robert Marlin și Rudolf Marlin; totodată li s'a comunicat că pertractarea finală se va ținea la 15 Septembrie a. c. Apărarea lui Kleeberg s'a concretizat directorului academiei de aici dl Alois Sentz, a lui Robert Marlin profesorului de academie Stefan Fölkel și apărarea avocatului Rudolf Marlin a binevoit a o primi dl avocat Dr. Ioan Nemeș.

* (Schubart), poetul șvab Chr. Dan. Fried. Schubart se află în casa unui nobil într'o strălucită societate. În decursul mesei unul dintre oaspeți aduse vorba despre puterile intelectuale, povestind mai multe pilde, unde acestea, cu tot dreptul, se puteau numi fenomenale. Stăpânul casei observă că Schubart încă se poate înșira în rëndul acelor pilde și drept dovadă de adevărul acestei afirmări, Schubart se prinse că în aceeași vreme va face un cântec, îl va pune pe note, va dicta o scrisoare și va susține, vorbind cu unul dintre oaspeți, o teză de literatură. Se mirară cu toții de gândul lui Schubart și unii făcură chiar și rămășaguri pe reușita sau nereușita lui. După ce se hotărî subiectul scrierii și al terei Schubart se puse puțin la fereastră apoi — se întorsă la luptă. El scrisa tectul și notele unui cântec social de odată, dictă o scrisoare lungă de trei pagini fără să se impedece și discuta în aceeași vreme cu un învățat despre cea mai nouă carte ce apăruse, vorbind cu mare insufletire și căldură. Operațiunea aceasta ținu mai mult de o jumătate de oară. El cetî după aceea însuși scrisoarea, și tectul cântecului, pe care apoi 'l și cântă — era mare meșter Schubart și în cântece. Astfel de probe, mai făcu el multe încă, dar cu cea povestită nici una nu se poate aseména — destule a dice că puterile lui intelectuale de puțin au mai fost întrecute.

* Vicariul uneia din bisericile cele mai aristocratice din Scheffield (Anglia), era să se însoare. Urmând obiceiului englez sosise cel dintăiu în sancțuaru, așteptându-și pe viitoarea sa, când aceasta îmbrăcată în hainele ei de nuntă veni și se aședă lângă densusul.

Ea era cu totul singură. Absența ori căru membru al familiei ei i se pără ciudată, atât de ciudată încât înainte de a procede la celebrarea căsătoriei vicariul voi să se asigure despre identitatea miresei.

Precauția nu fu nefolositoare.

Când cu multă greutate, reuși a ridica velul cel des, se constată că dsoara nu era logodnica, ci altă fată din partea locului înamorată nebună după vicariu care recursese la această șiretenia spre a-l lua de bărbat.

Cu mare stăruință de abia o putură scoate afară și în acel moment, adevărata logodnică sosia cu cortegiul nunțial.

* (Letargia). La 29 Iuliu sosit la Paris caporalul Boissy, om de 50 de ani. Cătră oarele două el declară că vrea să se culce. La oarele 7 mama lui merse să-l deștepte; el dormia. Respirațiunea îi era regulată și fața liniscită. I se strigă, fu mișcat cu putere, se aruncă apă pe densusul, fără a se deștepta. Atunci fu lăsat să doarmă până a doua zi. Somnul urmă în acelaș mod un somn adenc. Se căută un medic, care după un examen minuțios declară, că se află într'o letargie cu totul caracteristică și ca medicament ordonă o dușă. Caporalul fu băgat în apă rece și nu pără cătuși de puțin să simtă ceva. Un medic militar confirmă prescripțiunile confratelui seu civil. Din acest timp, Boissy doarme într'una, este hrănit cu bulion cu o sodă esofagiană. El a devenit puțin cam palid; respirațiunea i este mai slabă, dar nu pare că suferă. Pentru întâiaoară Boissy a fost cuprins de acest somn dar părinții lui au declarat că era de un temperament foarte nervos și că din copilăria lui avusesse mai multe accese de somnambulism.

„Gaz. Trans.”

* (Bibliografia). Domnul Theocar Alecsi cunoscutul scriitor va îmbogăți literatura noastră cu un roman istoric, „Beiu, Vodă, Domn”. Această scriere va cuprinde istoria României, începând cu fanariotul Caragea trecând la revoluțiunea eteriei grecesci și a lui Tudor Vladimirescu, a căru viață fapte și moarte tragică sânt cu de amănuntul descrise, atinge revoluțiunea dela 1848 tractează pe larg domnia lui Cuza și încheia cu alegerea lui Carol de Hohenzollern. După cum se poate vede materialul este tare însemnat și foarte interesant.

Romanul Beiu, Vodă, Domn va apărea în broșuri de câte două coale, câte două broșuri la patrușpredece zile, fie care cu câte o ilustrațiune și va costa 50 bani — 20 cruceri, cari sânt a se plăti la aducerea broșurei, și va cuprinde aproape 1500 pag. Recomandăm această scriere cu toată căldura publicului român.

„Familia.” Oradea mare 22 Iuliu. (2 Aug. n.) 1884. Anul XX. Nr. 30. Sumar: La moartea părintelui meu (poesie). — Noaptea de St. George (operă bufă în 3 acte). — În oare de visuri (poesie) — Studenții (copie de pe natură). — Pescarul dela Tisa (ilustrațiune). — Bibliografie: Un pericol național: Satul cu comorile. — Cugetări Idei și principii — economice. Salon: La Sinaia. — Literatură și arto. — Ce e nou. — Cutia publicului. — Deslegarea ghiciturii de șac. Ghicituri de șac. Posta redacțiunei. — Călindarul săptămânei.

Loterie.

Mercuri în 6 August n. 1884.

Sibiu: 60 9 84 29 18

Bursa de Viena și Pesta.

Din 5 August n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.10	122.—
Renta de aur ung. de 4%	92.30	92.25
Renta ung. de hârtie.	89.05	89.05
Renta de aur austriacă	103.25	103.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	96.50	96.40
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	118.50	118.50
Împrumutul drumurilor de fer ung.	142.50	142.50
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	102.—	102.—
Datorie de credit austr.	79.85	100.—
Sorți unguresci cu premii	116.—	116.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	314.75	314.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	863.—	860.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	101.—	101.25
Datorie de stat austriacă în argint.	81.80	81.60
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	101.25	101.50
Obligațiuni urbariale temeșiane de	101.—	101.—
Sorți de regularea Tisei	115.90	116.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	81.10	80.90
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.80
Galbin	5.74	5.79
Napoleon	9.65	9.60
London (pe polița de trei luni)	121.55	121.45

Nr. 144. [782] 2-3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. orientală de clasa a III-a din Alun cu filiele: Bunila și Vadul-Dobrei, în protopresbiteratul Hațegului, se deschide prin această concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt:

Dela 188 familii câte 60 cr. de familie, precum și stolele parochiale, staverite în ședința sinodului parochial din 12 Februarie a. c. Toate aceste emolumente la o altă dau suma anuală de 250 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa la această parochie au a-și așterne suplicile lor în termenul mai sus însemnat instruite conform „Stat. Org.” și a Regulamentului din 1878.

Hațeg la 4 Iulie 1884.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raț,
protopresbiter.

Nr. 93. [785] 2-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroch devenit în vacanță în parochia de clasa a III-a Sile a-maghiară, protopresbiteratul Târnavei inf. se descrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În naturale dela 82 familii câte o măsură de cuceruz sfârmit și câte o ți de lucru cu palma.

2. Stola îndatinată, din care ea și din naturale terțialitatea e a cantorelui.

Porțiune canonică 3 jugăre 666 \square° arătoriu 1373 \square° fenaș și 228 \square° vie. Cu totul 4 jugăre 667 \square° pre-lângă cari comitetul și sinodul parochial s'au obligat a mai cumpăra încă 8 jugăre. Casa de locuit cu o încăperă, o tindă și o cămară.

Toate acestea dau un venit anual de 300 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile lor de concurs instruite în sensul statutului organic și a regulamentului congresual pentru parochii la subsemnatul oficiu protopresbiterat până la termenul fixat. Deag. 26 Iunie 1884.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Târnavei inferioare în conțelegere cu comitetul parochial.

Danil de Tamaș,
adm. ppresbiter al.

Nr. 126. [775] 3-3

CONCURS.

Întru înțelesul ordinațiunei consistoriale de sub Nr. 1288 a. c. pentru comuna Berghia, protopresbiteratul Mureș-Oșorheiului, parochie de a III. clasă, se publică concurs pe lângă următoarele emolumente:

1. Casă parochială, sură, grajd în stare de mijloc, la timpul de lipsă se vor repara negreșit, — lângă acestea încă chiria unei case deschilinit de casa parochială;

2. Canonică, pământ arătoriu, coșitură, conține 11 jug. 808 \square° , computându-se aici și grădinile caselor parochiale;

3. Dela fiescecare familie o mărță vechie bucate cu grăunț, vedușele sărace jumătate, la timp de neimplinire plătită cu 1 fl. v. a.

4. Dela fiescecare familie două zile de lucru cu palma dela cei mai seraci — eară cu plugul una, neimplinite se vor plăti zilele de palmă cu 40 cr. de plug cu 2 fl.

Venite stolarii:

- a) botez 50 cr.
b) cununia 1 fl.

c) ori ce adeverință din matriculă 1 fl., timbru 50 cr.;

d) Imormântarea pruncilor până la 7 ani 1 fl., preste 7 ani 2 fl.

e) după canonică venitul crăsmăritului 2 fl.

f) maslu 50 cr., și altele, cari computeate dau o sumă preste 350 fl. v. a.

Concurenții au a-și așterne concursurile sale instruite întru înțelesul ordinațiunilor sinodale, subscrisului protopresbiter în timp de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român,” pe lângă îndatorirea ca în acel timp să se infășoșeze în vre-o Duminică la biserică spre a face o mai deaproape cunoștință cu parochienii. În conțelegere cu comitetul parochial. Mureș-Oșorhei în 10 Iulie 1884.

Parteniu Trombițaș de Bethlen,
protopresbiter.

Nr. 636-651. [771] 3-3

CONCURS.

Se descrie concurs pentru ocuparea posturilor de învățatori la școlile din protopresbiteratul Sibiului în următoarele parochii:

1. Gușterița, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de foc.

2. Ocna-inferioară, cu salariu anual 200 fl., cuartir, lemne de foc și sarea necesară.

3. Ocna-superioară, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Turnișor, cu salariu anual 200 fl., cuartir și lemne de foc.

5. Moșu, salariu anual 200 fl.

6. Tălmăcel, un post cu salariu 200 fl., altul cu 150 fl., cuartir, și câte 4 orgii de lemne, cu adausir că după trei ani de serviciu salariile cresc cu câte 50 fl. anuali.

7. Cristian, cu salariu anual 300 fl., și 4 orgii de lemne.

8. Șelimbăr, cu salariu anual 155 fl., din cari 50 din alodiul comunal, 50 fl. dela popor, ear 55 fl., în naturalii, cuartir și lemne. Învățătorii are să poarte și sarcina de cantor.

9. Loamneș, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de foc.

10. Mândra, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de foc.

11. Vurpăr, cu salariu anual 150 fl., cuartir și lemne de foc.

12. Veseud, cu salariu anual 140 fl., cuartir și lemne de foc.

13. Bungard (învățătoriu adjunct) salariu anual 120 fl., cuartir și 2 orgii de lemne.

14. Roșia, cu salariu anual 110 fl., cuartir și lemne de foc. Învățătorii e dator a ține strana la s. liturgie.

15. Sadu (învățătoriu dirigent), salariu 300 fl., cuartir și lemne de foc.

Dela învățătoriu să cere se propună limbele maghiară și germană.

16. Poplaca (învățătoriu dirigent), salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.

Reflectanții au a-și înainta concursurile instruite în regulă până în 15 August st. v. a. c. la adresa subsemnatului.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Sibiului.

Sibiului, 28 Iunie 1884.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 238. [772] 3-3

CONCURS.

Spre întregirea postului de învățătoriu la școala română gr. or. din Lisnău se descrie concurs cu termenul până la 10 August st. v.

Cu acest post este împreunat un venit de 130 fl., v. a. și anume:

1. Dela popor 11 gălete și 2 ferdele de bucate, ear din fundațiunea școlii 11 gălete la o altă 22 $\frac{1}{2}$ gălete computeate cu 4 fl., dau 86 fl.

2. Didactru dela școlari 10 fl.

3. Lemne în voadre de 12 fl.

4. Din venitul stolar $\frac{1}{3}$ 12 fl.
5. Cuartirul computat în 10 fl.
Doritorii de a ocupa această stațiune, trebuie să cunoască limba maghiară, și să-și aștearnă subscrisului petițiunile lor instruite conform legilor în vigoare.

Brașov, în 23 Iunie 1884.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiterat gr. or. în tractul al II. lea al Brașovului.

Ioan Petric,
protopresbiter.**CONCURS*).**

Pentru întregirea a doue posturi de învățatori la școala capitală gr. or. din Reșinari se descrie concurs cu termen până la 15 August st. v. a. c.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt următoarele:

1. Salariu anual de câte 350 fl. v. a. în rate lunare anticipative.

2. Relut pentru cuartir și lemne 60 fl. v. a. anuali.

3. Concurențele, care va dovedi calificațiunea de a pute propune sistematic cântările corale la elevii școlii va primi deosebit de salariu o remunerațiune de 100 fl. v. a.

Cei ce doresc a concura la postul acesta vor avea a se prezenta până la ziua alegerii aici în Reșinari și a cânta într-o Duminică la o biserică, și într'alta la cealaltă biserică, spre a proba dexteritatea în tipic și cântările bisericăse.

Petițiunile concursuali instruite după prescripțiile legilor vigente sunt a se așterne până la termenul sus indicat comitetului parochial gr. or. din Reșinari.

În conțelegere cu oficiul protopresbiterat.

[787] 3-3

Reșinari în 8 Iulie 1884.

Coman Hambașian, Ioan Droc,
președinte. notar.

* În Nr. 83 s'a pus din eroare numai un post de învățătoriu.

CONCURS.

Devenind vacante posturile de învățatori dela școala capitală ort. orientală din Veneția inferioară prin demisionare, se descrie concurs pentru întregirea acestor posturi cu termen până în 31/19 August 1884, în care ziua va fi alegerea.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

a) Pentru învățătoriu primariu și dinșinte salariu 300 fl.

b) pentru învățătoriu al doilea 200 fl.

c) lemne focali pentru ambii învățatori 24. m.

d) cuartir liber în edificiul școlii.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a produce atestatul de calificațiune conform §-ului 13 din „Statutul Org.” precum și atestatul despre conduita lor până de prezente.

La ocuparea postului prim abiturienții vor fi preferiți întrunind și celelalte condițiuni.

[777] 3-3

Eforia școlară.

Veneția inferioară în 19 Iunie st. v. 1884.

Georgiu Comaniciu,
v. președinte efoniale.**CONCURS.**

Deoarece la întâia alegere nu s'a arătat competente din destul calificat, prin această se descrie concurs pentru deplinirea postului învățătoresc la școala gr. or. rom. de fete din Timișoara în suburbiul Fabric, pe lângă următoarele emolumente anuali: 1. Salariu 320 fl., 2. Cortel liber în edificiul școlii; 3. 10 fl., paușal de scris și 12 metri de lemne, din cari se va încălzi și școala; și dacă aleasa învățătoarea va areta sporiu bun, atunci

tot la al 5-lea an i se mărește salariul cu 50 fl., până la suma de 500 fl.

Recurentele pentru acest post au să-și subțearnă recușele sale adresate comitetului parochial — la inspectorul de școale concernint Iosif Gradinariu în Seceani, p. u. Vinga până în 1 lea August 1884 st. v., eară alegerea se va ține în 6 August st. v. a. c.

Dela recurentele se recere atestat cumcă sunt născute române gr. or. 2. atestat despre conduita de până acuma. 3. Testimoniu despre absolvirea preparandiei confesionale române.

4. Testimoni despre depunerea esamenului de calificațiune și a limbei maghiare, ear dacă au fost deja învățătoare — și despre sporiul raportat la stațiunea unde au funcționat dintre care cele ce pe lângă limba maicei și cea maghiară vor mai vorbi bine și limba germană și vor săi propune și lucru de mână fameesc, vor fi preferite, având despre aceasta arată până la alegere probe înaintea acestui comitet parochial.

Timișoara, în 18 Iunie 1884 st. v.

[774] 3-3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine Iosif Gradinariu, inspector de școale.

Nr. 389.

[800] 1-3

EDICT.

Aleman Tudor gr. or. din Seliște, care a părăsit cu necredință pre legiuita sa soție Ana Samoila Filimon tot din Seliște de 18 ani de zile, fără a se săi ubicațiunea lui, pe baza otăririi consistoriale din 10 Iulie a. c. Nr. 1631 B. se citează prin aceasta ca în termen de trei luni de zile dela datul de față să se infășoșeze înaintea subscrisului oficiu, căci la din contră procesul divorțial încaminat de soția sa se va decide și în absența lui.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Seliștei.

Seliște, 23 Iulie 1884.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.**Perseci din Italia,**

de soiul cel mai fin,

culese proaspete de pe pom în toată ziua cu fl. 2.90

dtto Perseci de pe insula Ionică Corfu cu fl. 3.50

pentru o corfă de 5 kilo și fără porto, libere de vamă la [759] 11-12

N. Salvari—Triest.

Dela sfârșitul lui Iulie începând se află și struguri frumoși și proaspeți cu 2 fl.

„FURNICA“

casă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

Domnii acționari ai societății „Furnica” casă de economii, în Făgăraș sunt provocați, ca în sensul §. 6. din statute, să binevoască a solvi a seasa rată de 10% asupra acțiunilor dlor, adecă câte 10 fl. v. a. de acțiune până cel mult în 31 Octombrie a. c. la cassa societății în Făgăraș, sau la „Albina” institut de credit și de economii în Sibiu, sau la Filiala acelu institut în Brașov.

Făgăraș, în 31 Iulie 1884.

[801] 1-3

Direcțiunea.

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa esperiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 38

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.